

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 39/1

9 դեկտեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց Աշոտ Մխիթարյանի ներկայացուցչի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 08.09.2016թ. թիվ 332949 որոշման դեմ:

Աշոտ Մխիթարյանի ներկայացուցչի գանգատում բերված փաստարկները.

Ըստ վիճարկվող որոշման 01.03.2013թ. մինչև 03.09.2015թ. ընկած ժամանակահատվածում Աշոտ Մխիթարյանն իրականացրել է ձեռնարկատիրական գործունեություն և ստացել է շահույթ, սակայն այդ ժամանակահատվածում վերջինս հանդես է եկել որպես ֆիզիկական անձ, այլ կերպ ասած այն ժամանակահատվածը, որով վերջինիս պարտավորություն է առաջադրվել Աշոտ Մխիթարյանն անհատ ձեռնարկատեր չի հանդիսացել:

Եկամտային հարկի մասին ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում, Հարկերի մասին ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առկա բառերի և արտահայտությունների տառացի մեկնաբանությունից հետևում է, որ հարկային գործակալը, այլ կերպ ասած հարկ վճարողներին եկամուտներ վճարող իրավաբանական անձը, պարտավոր է հարկ վճարողներին եկամուտներ հաշվարկելիս պահել եկամտային հարկը:

Նշված իրավական վերլուծության շրջանակներում դիտարկելով սույն գործի փաստերը հետևում է, որ Ընկերությունն է պարտավոր պահել եկամտային հարկը և վճարել պետական բյուջե:

Համաձայն Հարկերի մասին ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ հարկվող միևնույն օբյեկտը հաշվետու ժամանակաշրջանում նույն տեսակի հարկով կարող է հարկվել միայն մեկ անգամ:

Այսինքն, եթե Ընկերությունը հարկ վճարողներին եկամուտներ հաշվարկելիս պահում է եկամտային հարկը, ապա անօրինական կլինի ֆիզիկական անձի կողմից կրկին եկամտային հարկի պահումը:

Եկամտային հարկի մասին ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի դրույթներից հետևում է, որ Աշոտ Մխիթարյանի կողմից անհատ ձեռնարկատեր գրանցվելն իմաստազուրկ է, քանի որ իրավակիրառ պրակտիկան գործարար շրջանակներում հանգել է նրան, որ նման ֆիզիկական անձիք, ովքեր բացառապես հարկային գործակալի կողմից հարկվող եկամուտներ են ստանում ընդհանրապես պարտավոր չեն գրանցվել որպես անհատ ձեռնարկատեր և զրոյական հաշվետվություն ներկայացնել:

Տվյալ դեպքում ևս մեկ անգամ հիմնավորվում է, որ անհատ ձեռնարկատեր գրանցվելը կրում է ձևական բնույթ:

Եկամտային հարկի մասին ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի դրույթներից հետևում է, որ տվյալ դեպքում հարկային գործակալը՝ Ընկերությունը, խուսափելով իր պարտականություններից, ոչ միայն անհիմն պարտավորություններ է փորձում առաջացնել ֆիզիկական անձ Աշոտ Մխիթարյանի մոտ, այլ նաև վնաս է պատճառում պետությանը:

Ավելին, սույն դեպքում առկա չէ նաև Ավելացված արժեքի հարկի մասին ՀՀ օրենքով հարկման անհրաժեշտությունը, քանի որ իրականացված գործարքը չի գերազանցել ԱԱՀ-ի շեմը՝ 58,35 մլն դրամը: Այսինքն, այս մասով նույնպես անհրաժեշտություն չկա որպես անհատ ձեռնարկատեր գրանցվելու համար:

Բացի այդ, ուշագրավ է նաև այն հանգամանքը, որ Ա.Մխիթարյանի և Ընկերության միջև կնքված պայմանագրում, ի սկզբանե դեռևս այն ժամանակից, երբ Աշոտ Մխիթարյանը հանդիսացել է որպես անհատ ձեռնարկատեր նշված են եղել հետևյալ վավերապայմանները՝

- 1) Անհատ ձեռնարկատերի հաշվառման համարը,
- 2) Անհատ ձեռնարկատերի անձնագրի տվյալները,
- 3) ՀՀ-ում բնակության հասցեն,
- 4) վկայականի համարը,
- 5) բանկի և հաշվեհամարի տվյալները:

Եկամտային հարկի մասին ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթներից հետևում է, որ վերոգրյալ վավերապայմաններից որևէ մեկի բացակայության դեպքում, հարկային գործակալը պարտավոր է իրականացնել հարկի պահում:

Ինչպես արդեն նշվել է Ա.Մխիթարյանի և Ընկերության միջև կնքված Պայմանագրում բացակայում է անհատ ձեռնարկատեր Ա.Մխիթարյանի ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման պետական գրանցման կամ պետական հաշվառման համարը: Այսինքն, տվյալ դեպքում, քանի որ չի պահպանվել Եկամտային հարկի մասին ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները, ուստի հարկի պահում պետք է իրականացնել Ընկերությունը:

Նշվածը բավարար է հաստատապես հայտնելու համար, որ օրենքի խախտմամբ է Ա.Մխիթարյանի վրա դրվել հարկ վճարելու պարտավորություն և օրենքի խախտմամբ է կայացվել հարկային պարտավորությունների առաջադրման և պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ թիվ 1412370 վարչական ակտը, ինչից էլ հետևում է, որ եթե անհիմն է թիվ 332949 որոշման հիմքում ընկած թիվ 1412370 ստուգման ակտը, ապա անհիմն է նաև թիվ 332949 որոշումը:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել 08.09.2016թ. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի վարչական իրավախախտումների գործի վերաբերյալ թիվ 332949 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ 08.09.2016թ. թիվ 913 արձանագրությունը պարզել է, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ՕՀՎ 26-րդ բաժնի աշխատակիցների կողմից իրականացված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքում արձանագրվել է, որ ֆիզիկական անձ Աշոտ Մխիթարյանը առանց պետական գրանցման և հարկային մարմիններում հաշվառման իրականացրել է ապօրինի ձեռնարկատիրական գործունեություն, հիմք՝ 18.07.2016թ. թիվ 1412370 վարչական ակտը:

Նկատի ունենալով, որ նշված արարքի համար Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված է պատասխանատվություն, ուստի ղեկավարվելով նույն օրենսգրքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ

մասով, 244.2-րդ, 281-րդ հոդվածներով և 282-րդ հոդվածի 1-ին կետով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի կողմից 08.09.2016թ-ին ընդունվել է վարչական իրավախախտման գործի վերաբերյալ թիվ 332949 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում), որով Աշոտ Մխիթարյանը ենթարկվել է վարչական պատասխանատվության՝ գումարով 30.000 դրամի չափով:

Տվյալ դեպքում Աշոտ Մխիթարյանին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու համար հիմք է հանդիսացել ՀՀ ՖՆ ՕՀՎ հարկային պարտավորությունների առաջադրման և պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ 18.07.2016թ. թիվ 1412370 վարչական ակտը: Վերջինիս համաձայն Աշոտ Մխիթարյանի կողմից առանց պետական գրանցման և հարկային մարմիններում հաշվառման կանգնելու իրականացվել է ապօրինի ձեռնարկատիրական գործունեություն: Արդյունքում նշված խախտման համար 18.07.2016թ. թիվ 1412370 վարչական ակտով կիրառվել է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 14.113.552 դրամ:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ ՖՆ ՕՀՎ հարկային պարտավորությունների առաջադրման և պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ 18.07.2016թ. թիվ 1412370 վարչական ակտը Աշոտ Մխիթարյանի կողմից վիճարկվել է դատական կարգով: Մասնավորապես, Աշոտ Մխիթարյանի կողմից ՀՀ վարչական դատարան է ներկայացվել հայցադիմում 18.07.2016թ. թիվ 1412370 վարչական ակտն անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին: ՀՀ վարչական դատարանի 06.09.2016թ. թիվ ՎԴ/5894/05/16 որոշման համաձայն հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ: Սակայն հայցադիմումը վարույթ ընդունվելու մասին որոշումը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ում ստացվել է միայն 14.09.2016թ-ին: Այսինքն, հայցադիմումը վարույթ ընդունվելու մասին որոշումը վարչական մարմնում ստացվել է Որոշումը կայացվելուց հետո:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն վարչական բողոք բերելը կասեցնում է բողոքարկվող վարչական ակտի կատարումը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է ձեռնպահ մնալ Որոշումը կատարմանն ուղղված գործողություններից՝ մինչև թիվ ՎԴ/5894/05/16 վարչական գործով վերջնական դատական ակտի ընդունումը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

1. ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 08.09.2016թ. թիվ 332949 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

2. Ձեռնպահ մնալ Որոշումը կատարմանն ուղղված գործողություններից՝ մինչև թիվ ՎԴ/5894/05/16 վարչական գործով վերջնական դատական ակտի ընդունումը:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ